

Skupna izjava kulturnikov proti rokohitrskemu sprejemanju škodljivih ukrepov na področju kulture

Spodaj podpisani, ki delujemo na raznovrstnih področjih kulture in umetnosti, s skupnim pismom izražamo ostro nasprotovanje rokohitrskemu spreminjanju krovne zakonodaje v kulturi mimo javnosti in vključujočega dialoga s stroko. Ministra za kulturo pozivamo, naj nemudoma umakne predlog Nacionalnega programa za kulturo in novelo krovnega zakona v kulturi, v nasprotnem primeru pa pričakujemo njegov odstop. Hkrati od predsednika vlade Mira Cerarja pričakujemo nujen sestanek najkasneje do 15. februarja, na katerem želimo pojasniti, kaj namerava ta vlada do konca mandata narediti, da začne reševati položaj kulture v Sloveniji.

Ministrstvo za kulturo je v javnost poslalo novelo Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) s skrajšano javno razpravo, ki jo minister za kulturo utemeljuje z bližnjimi volitvami. Pred objavo se ni posvetoval niti z Nacionalnim svetom za kulturo, niti z dialoškimi skupinami na ministrstvu.

Zakon vsebuje številne predloge, ki temeljijo na smernicah še nesprejetega Nacionalnega programa za kulturo 2018-2025 (NPK), ki smo mu v kulturni javnosti ostro nasprotovali. Čeprav so v manjšini predlogi ZUJIK-a tudi sprejemljivi, ne nastopajo kot celota, in zato ne predstavljajo pravih načina spreminjanja kulturnega modela, saj bi njihovo sprejetje brez ustrezne reforme ostalih področij lahko temeljno zamajalo kulturno krajino in ji povzročilo usodne posledice.

Namesto, da bi minister po ostrem odzivu javnosti odprl javno razpravo o spornih predlogih iz NPK in predstavil nov nabor kompromisnih ukrepov, je še pred sprejetjem NPK lansiral ZUJIK z enako spornimi predlogi, s katerimi želi pridobiti politično zavezo za sprejetje Nacionalnega programa za kulturo. In to v trenutku, ko vsak razpis, zakonski predpis ali izjava ministrstva razbesni en ali drugi del kulturniške javnosti. Nekaj mesecev pred volitvami, in to brez vsaj približnega soglasja kulturnikov, to ministrstvo pač nima legitimnosti spreminjanja kulturnega modela.

Verjamemo, da se ministru mudi, ker se mu mandat izteka, a kulturniki bomo tu ostali bistveno dlje kot vsaka politična garnitura, zato nam ni vseeno, v kakšnih pogojih bomo delovali. Rokohitrsko sprejemanje spornih predlogov in zavračanje dialoga sta zaznamovali celoten mandat, v katerem je kultura tekla mrtvi tek. Čas je, da se hitenje ustavi, in dialog postavi na prvo mesto. Le tako bomo lahko ustvarjali boljšo umetnost in kulturo.

Od pristojnega ministrstva in Vlade Republike Slovenije pričakujemo ukrepe in rešitve, ki bodo gradili na spoštovanju našega dela, pozitivno razvojno naravnost in vzpostavitev normalnih pogojev našega dela.

V Ljubljani, 2. februarja 2018

Podpisniki skupne izjave (po abecednem redu; ker podpisi še vedno prihajajo, bomo dokončen seznam predstavili na torkovi novinarski konferenci):

• **Združenja:**

- **Društvo arhitektov Ljubljane**
- **Društvo Asociacija, mreža nevladnih organizacij in samostojnih ustvarjalcev na področju kulture in umetnosti**, predsednica Jadranka Plut
- **Društvo FPS – Filmski producenti Slovenija**, predsednik Danijel Hočevar
- **Društvo gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije**, predsednica Vilma Štritof
- **Društvo likovnih umetnikov Ljubljana**, predsednica Mojca Zlokarnik
- **Društvo napovedovalcev Slovenije**, predsednica Eva Longyka
- **Društvo slovenskih književnih prevajalcev**, predsednica dr. Đurđa Strsoglavec
- **Društvo slovenskih literarnih kritikov**, predsednica Gaja Kos Osterman
- **Društvo slovenskih pisateljev**, predsednik Ivo Svetina
- **Društvo za sodobni ples Slovenije**, predsednica Pia Brezavšček
- **Gibanje za dostojno delo in socialno družbo**, podpredsednik Borut Brezar
- **Glosa, sindikat kulture in narave Slovenije**, predsednik Mitja Šuštar
- **Kolegij direktorjev nacionalnih muzejev in galerij**
- **Kolegij direktorjev slovenskih gledališč**, predsednik Uroš Korenčan
- **Sindikat prekercev**, predsednik Marko Funkl
- **Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije (SVIZ)**, glavni tajnik Branimir Štrukelj
- **Skupnost muzejev Slovenije**, predsednica dr. Aleksandra Berberih-Slana
- **Združenje dramskih umetnikov Slovenije**, predsednica Saša Pavček
- **Združenje filmskih snemalcev Slovenije**, tajnik Simon Tanšek
- **Združenje splošnih knjižnic**, predsednica Vesna Horžen
- **Zveza društev slovenskih filmskih ustvarjalcev**, predsednik Klemen Dvornik
- **Zveza kulturnih društev Slovenije**, predsednica Mija Aleš

Organizacije:

- **Ars Ramovš, zavod za umetnost, marketing, promocijo in investiranje**
- **Bunker Ljubljana**

- Center urbane kulture Kino Šiška
- Društvo Igor Zabel za kulturo in teorijo
- Društvo Nagib
- Društvo Trajna
- Društvo za promocijo žensk v kulturi – Mesto žensk
- DUM – Društvo umetnikov
- Emanat, Zavod za razvoj in afirmacijo plesa in sodobne umetnosti
- GT22
- Hiša kulture Celje
- Kulturno središče evropskih vesoljskih tehnologij (KSEVT)
- KUD Apokalipsa
- Kulturno umetniško društvo Moment
- KUD Samosvoj
- Kulturno umetniško društvo Poiesis
- Nomad Dance Academy Slovenija
- Plesni Studio Intakt – združenje ustvarjalcev sodobnega plesa
- SCCA, Zavod za sodobno umetnost – Ljubljana
- Slovensko mladinsko gledališče
- Srednjeevropski raziskovalni inštitut Soeren Kierkegaard
- Ustanova Fundacija Sonda
- Zavod Aksioma
- Zavod Exodus Ljubljana
- Zavod Godibodi
- Zavod Maska
- Zavod Poligon / Poligon kreativni center
- Zavod Radio Študent
- Zavod Sensorium
- Zavod za podporo civilnodružbenih iniciativ in multikulturno sodelovanje Pekarna
Magdalenske mreže Maribor

Posamezniki:

- Gorazd Božič
- Urška Comino
- Maja Delak
- Petra Hazabent
- Gregor Kamnikar
- Barbara Kapelj Osredkar
- Dr. Bara Kolenc

- **Janez Križaj**
- **Janez Janša**
- **Alenka Jovanovski**
- **Maja Pavlin**
- **Barbara Pia Jenič**
- **Luka Prinčič**
- **Franc Purg**
- **Maša Radi**
- **Peter Semolič**
- **Martina Stirn**
- **Tomaž Tomljanović**
- **Nataša Tovirac**
- **Rok Vevar**
- **Nataša Živković**